

Vysoká škola technická a ekonomická

v Českých Budějovicích

Bakalářská práce

Radek Hraba 11271

2018

Vysoká škola technická a ekonomická

Ústav podnikové strategie

**Podmínky podnikání fyzických osob
v České republice v porovnání se
zahraničím**

Autor bakalářské práce: Radek Hraba

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Marta Hortová

České Budějovice, Duben 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval/a samostatně pouze s použitím uvedených zdrojů.

V Českých Budějovicích 10. 4. 2018

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Martě Hortové za ochotu, milý přístup, rady, připomínky a také za veškerý čas, který věnovala mne a mé práci.

Abstrakt

Bakalářská práce „Podmínky podnikání fyzických osob v České republice v porovnání se zahraničím“ se věnuje porovnávání podmínek podnikání fyzických osob v České republice a na Slovensku. Teoretická část se zabývá podmínkami živnostenského podnikání fyzických osob v České republice. Praktická část popisuje živnostenské podnikání fyzických osob na Slovensku a zároveň porovnání obou zemí.

Klíčová slova

Česká republika, Slovensko, živnostenské podnikání, fyzická osoba, daň z příjmů fyzických osob, zdravotní pojištění, sociální pojištění

Abstract

Bachelor thesis „Conditions of personal entity enterprise in the Czech Republic in comparison with conditions abroad“ is devoted to the comparison of business conditions individuals in the Czech Republic and Slovakia. The theoretical part deals with the requirements of entrepreneurial activity of individuals in the Czech Republic. The practical part describes the requirements of entrepreneurial activities of individuals in Slovakia and comparison of the two countries.

KeyWords

Czech Republic, Slovakia, trade business, individual, personal entity income tax, health insurance, social insurance

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Cíl práce.....	9
3	Teoreticko-metodologická část.....	10
3.1	Literární rešerše a úvod do problému.....	10
3.1.1	Historie podnikání.....	10
3.1.2	Podmínky živnostenského podnikání v České Republice.....	10
3.1.3	Rozdělení živností.....	11
3.2	Osoba samostatně výdělečně činná.....	13
3.2.1	Zahájení podnikatelské činnosti.....	13
3.2.2	Živnostenský úřad.....	14
3.2.3	Živnostenský rejstřík.....	15
3.2.4	Česká správa sociálního zabezpečení.....	16
3.2.5	Důchodové pojištění.....	18
3.2.6	Nemocenské pojištění.....	19
3.2.7	Zdravotní pojišťovna.....	19
3.2.8	Finanční úřad.....	20
3.3	Výzkumný problém.....	23
3.4	Metodika práce.....	23
4	Aplikační část a diskuse výsledků.....	25
4.1	Aplikační část.....	25
4.1.1	Podnikání na Slovensku.....	25
4.1.2	Živnostenské podnikání na Slovensku.....	26
4.1.3	Všeobecné podmínky provozování živnosti na Slovensku.....	31
4.1.4	Zahájení podnikatelské činnosti.....	31
4.1.5	Sociální pojištění.....	32

4.1.6	Zdravotní pojištění	35
4.1.7	Charakteristika daně z příjmů fyzických osob na Slovensku	37
4.1.8	Praktický příklad stanovení daňové povinnosti poplatníka v ČR a SR	43
4.2	Diskuze výsledků	51
4.3	Návrhy opatření	53
5	Závěr	54
	Seznam zdrojů	56
	Seznam použitých zkratk	61
	Seznam tabulek a obrázků	62
	Seznam příloh	64

1 Úvod

Bakalářská práce se zabývá tématem podmínky podnikání fyzických osob v České republice v porovnání se zahraničím. Zahraniční zemí k porovnání z pohledu fyzických osob a jejich podmínky při podnikání, včetně zhodnocení a návrhu na vylepšení byla vybrána země Slovensko.

Důvodem výběru tématu je získat přehled o podnikání fyzických osob v České republice a na Slovensku.

Teoreticko-metodologická část je zaměřena na historii podnikání a na práva a povinnosti při zahájení podnikání v České republice. Je také zmíněna živnost, její dělení a druhy. V závěru teoreticko-metodologické části jsou charakterizovány jednotlivé instituce, které jsou nezbytné při podnikání osob samostatně výdělečně činných.

V aplikační části bude krátce zmíněna historie podnikání na Slovensku. Zmíním se také o podmínkách živnostenského podnikání rakouských fyzických osob podle tamních zákonů. Zpracuji krátký postup o tom, jak se na Slovensku zakládá společnost či živnost. Aplikační část bude také obsahovat tabulky, kde budou převážně znázorněny výše příjmů, sazby daní, slevy na dani atd.

Závěrem této bakalářské práce bude shrnutí výsledků a porovnání situace obou zemí. Předposlední kapitolou bude diskuze výsledků a návrhy na opatření, kde zodpovím otázky, které budou uvedené v kapitole metodika práce, a provedu návrhy, co a jak upravit, zlepšit.

2 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je analýza povinností podnikajících fyzických osob v ČR a jejich komparace s vybranou zemí, včetně zhodnocení a návrhu na optimalizaci aktuálního stavu.

3 Teoreticko-metodologická část

3.1 Literární rešerše a úvod do problému

Na úvod literární rešerše je krátce popsána historie podnikání.

3.1.1 Historie podnikání

Již od 10. století na našem území docházelo k rozvoji této činnosti. Podnikání nabývalo na významu v následujících staletích, díky tomu, že se lidé přesouvali z venkova do měst. V té době bylo samozřejmě řemeslo základem podnikání, které nahradilo uzavřenou výrobu v rámci rodinného hospodářství. Začátkem 13. století se řemeslníci sdružovali do tzv. cechů. Poskytování služeb a prodej zboží se řídili cestovními předpisy.

V roce 1860 nastal zlom, kdy byl vydán živnostenský řád (na základě patentu č. 227/1859 ř. z.), kde bylo legalizováno svobodné podnikání a hospodářská politika. Tento řád se nezajímal o vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, to ponechával jako vnitropodnikovou soukromou záležitost. Upravoval například označení provozoven či hygienu na pracovišti.

Tento živnostenský řád se stal platným také v nově vzniklém Československu po roce 1918 a zrušen byl v roce 1965, kdy dočasně skončilo samotné živnostenské podnikání. V roce 1989 došlo ke znovuotevření trhu. Objevilo se obrovské množství podnikatelů, drobné podniky byly privatizovány a stávaly se ze státních soukromými. (Hledíková 2007)

3.1.2 Podmínky živnostenského podnikání v České Republice

Živnost může provozovat fyzická či právnická osoba, splní-li podmínky stanovené zákonem o živnostenském podnikání. Ve své práci se zabývá podnikáním fyzické osoby a všech podmínek s tím spojené.

Fyzickou osobou je každý člověk, který odpovídá za své jednání. Živnostník je fyzická osoba (podnikatel), který má trvalé bydliště na území České Republiky. Problematiku živností a živnostenského podnikání upravuje *zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání* (dále jen „Zákon o živnostenském podnikání“).

„Živnost je soustavná činnost provozovaná samostatně vlastním jménem na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem“ (Zichová 2008)

Všeobecné podmínky provozování živnosti jsou:

- plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti (tj. dosažení věku 18 let),
- způsobilost k právním úkonům,
- bezúhonnost,
- Skutečnost, že fyzická osoba, pokud na území České republiky podniká nebo podnikala, nemá na svém účtu daňové nedoplatky z tohoto podnikání, nedoplatky na platbách pojistného na sociálním zabezpečení, nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění.

Za bezúhonného se považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro trestný čin spáchaný úmyslně či pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, proto je třeba mít u sebe výpis z trestného rejstříku.

Živnost nemůže provozovat právnická nebo fyzická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, jestliže bylo soudem rozhodnuto, že provozování podniku musí být ukončeno.

Živnost nemůže provozovat fyzická osoba, které byl uložen soudem nebo správním orgánem zákaz činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo příbuzném oboru, pokud zákaz trvá. (Zichová 2008)

3.1.3 Rozdělení živností

Živnosti jsou rozděleny na ohlašovací a koncesované. Ohlašovací, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení. U ohlašovacích živností vzniká oprávnění provozovat činnost dnem ohlášení, pokud je v ohlášení uveden pozdější den vzniku živnostenského oprávnění, tak tímto dnem. Koncesované živnosti smějí být provozovány na základě koncese. Koncesované živnosti vzniká živnostenské oprávnění dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

Průkazem živnostenského oprávnění u ohlašovacích živností je živnostenský list osvědčující splnění podmínek stanovených tímto zákonem. U koncesovaných živností je průkazem koncesní listina s údaji podle živnostenského rejstříku.

Zahraničním osobám, které se zapisují do obchodního rejstříku se při splnění stanovených podmínek vydá živnostenský list nebo koncesní listina před zápisem do tohoto rejstříku. Živnostenské oprávnění nemůže být přeneseno na jinou osobu. Jiná osoba je může vykonávat, jen stanoví-li to tento zákon. Živnostenské oprávnění může být vykonáváno na celém území České Republiky. (Zichová 2008)

Ohlašovací živnosti se dělí na živnosti řemeslné, vázané a volné.

Odborná způsobilost pro řemeslné živnosti se prokazuje výučním listem z příslušného tříletého učebního oboru, vysvědčením o ukončení studia příslušného studijního oboru střední odborné školy, vysvědčením o maturitní zkoušce, diplomem o absolvování bakalářského nebo magisterského studia či dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávaným orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace. (Zichová 2008)

- oprava motorových a ostatních dopravních prostředků,
- řeznictví a uzenářství,
- truhlářství,
- zednictví,
- kosmetické služby,
- kadeřnictví.

Odborná způsobilost při vázané živnosti spočívá ve vyučení v oboru nebo ve středoškolském vzdělání zakončeném maturitní zkouškou, splnění podmínky vzdělání se prokazuje též dokladem o rekvalifikaci a dokladem o vykonávání čtyřleté praxe v oboru. Odborná způsobilost spočívající v délce praxe se nevyžaduje u fyzické osoby, která příslušnou živnost již provozovala nebo pro ni byla ustanovena jako odpovědný zástupce. (Zichová 2008)

- výroba, montáž, revize, opravy a zkoušky strojů a zařízení,
- revize, prohlídky určených technických zařízení v provozu,
- výroba a zpracování paliv a maziv,
- provádění staveb, jejich změn a odstraňování,
- provozování autoškoly,

- provozování cestovní agentury.

Živnosti volné jsou živnosti, u kterých zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. Musí být splněny všeobecné podmínky k získání oprávnění pro volné živnosti.

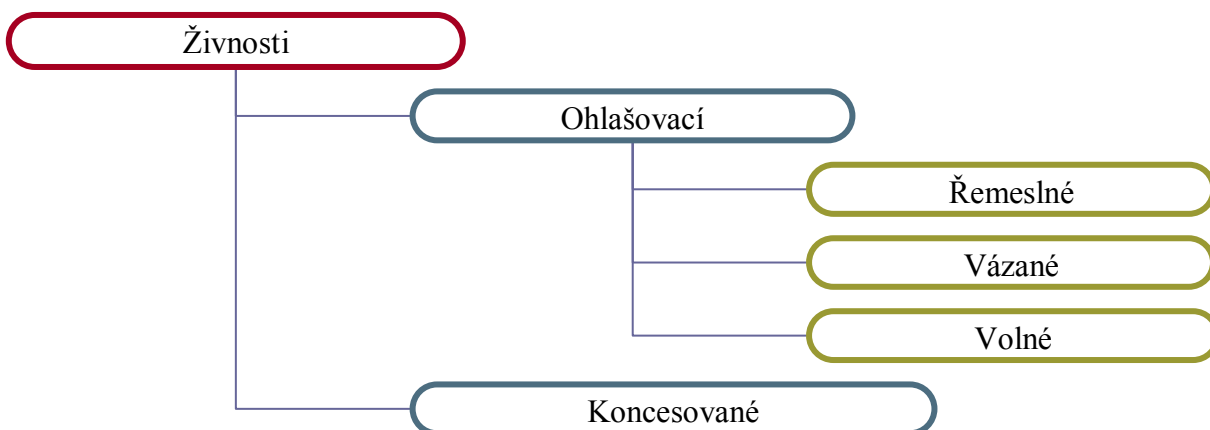
Zákon stanovuje, že pro obdržení koncese je nezbytné mít odpovídající vzdělání a dodržet další podmínky. Splní-li podnikatel požadované podmínky, obdrží koncesní listinu. (Galbavá 2015, s. 486)

- taxi služby,

- pohřební služby,

- dopravní služby

Obrázek 1: rozdělení živností

Zdroj: vlastní

3.2 Osoba samostatně výdělečně činná

Osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“) je osoba, která má příjem z podnikání nebo z jiné samostatně výdělečné činnosti. OSVČ je například samostatný zemědělec, samostatně výdělečný umělec, soudní znalec a podobně. (ipodnikatel.cz 2015)

3.2.1 Zahájení podnikatelské činnosti

K zahájení podnikatelské činnosti musí fyzická osoba navštívit několik státních institucí a vyřídit množství administrativních úkonů.

Tyto instituce jsou:

- živnostenský úřad,
- česká správa sociálního zabezpečení,
- zdravotní pojišťovna,
- finanční úřad.

3.2.2 Živnostenský úřad

Živnostenský úřad je orgán státní správy, jehož působnost je vymezena *zákonem č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech*.

Živnostenské úřady jsou:

- Obecní živnostenský úřad.
- Krajský živnostenský úřad.
- Živnostenský úřad České republiky.

Obecní živnostenský úřad vykonává v rozsahu stanovené zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání:

- je orgánem státní správy v územním a stavebním řízení.
- provádí živnostenskou kontrolu a ukládá pokuty za porušení povinností podle živnostenského zákona.
- plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy,
- vede živnostenský rejstřík.

Krajský živnostenský úřad vykonává:

- řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost vůči obecním živnostenským úřadům,
- rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů,
- spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady,
- je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření,

- vede živnostenský rejstřík.

Živnostenský úřad České republiky má stejné pravomoci a úkoly jako obecní a krajský živnostenský úřad a plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy. (Kameník a Hrabánková 2014)

3.2.3 Živnostenský rejstřík

Každá osoba, které bylo uděleno živnostenské oprávnění, je zapsána v živnostenském rejstříku. Živnostenský rejstřík je částečně veřejný. Do veřejné části může nahlédnout každý. Živnostenský zákon stanoví, jaké údaje se do rejstříku zapisují. U fyzických osob se zapisují identifikační údaje (jméno a příjmení, státní občanství, bydliště, rodné číslo a místo podnikání). Bez ohledu na to, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu, se zapisuje identifikační číslo, předmět podnikání a druh živnosti.

Živnostenský rejstřík je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Živnostenský úřad České republiky a provozovatelem jsou obecní živnostenské úřad a krajské živnostenské úřady. (Kameník a Hrabánková 2014)

Tabulka 1: Přehled živnostenských oprávnění za období 2013-2015

	2013	2014	2015
Celkem platných ŽO	3 321 289	3 475 812	3 556 358
Koncesované	143 084	217 926	232 298
Vázané	314 764	331 165	346 865
Řemeslné	915 777	935 552	948 230
Volné	1 947 664	1 991 169	2 028 965
ŽO pro fyzické osoby	2 677 887	2 773 866	2 819 905

Zdroj: vlastní, zdrojová data získaná z Ministerstva průmyslu a obchodu

Dle tabulky č. 1 se každým rokem živnostenské oprávnění zvyšuje. Například v roce 2013 je 3 321 289 platných živnostenských oprávnění a v roce 2015 se hranice posunula na 3 556 358 živnostenských oprávnění, z toho plyne, že se během dvou let evidence živnostenského

oprávnění zvýšila o 235 069 osob. Také je z tabulky č. 1 vidět, že jednotlivé živnosti značně rostou.

Jednotné kontaktní místo

Jednotná kontaktní místa jsou zacílena na pomoc podnikatelům v oblasti poskytování služeb. Úlohou jednotného kontaktního místa je usnadnění vstupu do podnikání v rámci jednotného evropského trhu. Poskytuje informace, které se povoláním konkrétních činností zabývají. (mpo.cz 2010)

Centrální registrační místo

Centrální registrační místo (dále jen „CRM“) je novelou živnostenského zákona i dalších zákonů (*zákonem č. 214/2006 Sb.*). Došlo k rozšíření pravomoci živnostenských úřadů jako CRM. Od srpna 2006 mohou podnikatelé oznámit zahájení podnikatelské činnosti včetně změn a úřadů pro všechny instituce (tj. registrace pro daňové účely, plnění oznamovací povinnosti a dalších povinností vůči České správě sociálního zabezpečení, úřadům práce a zdravotním pojišťovnám přímo na živnostenském úřadě).

Registrace a hlášení na CRM se provádějí pomocí jednotného registračního formuláře (dále jen „JRF“). Díky JRF je možné podat ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi ve vztahu k finančnímu úřadu. Dále je možné ve vztahu k finančnímu úřadu vyřídit například přihlášku k registraci k dani z přidané hodnoty a registraci k dani z příjmu fyzických osob. (ipodnikatel.cz 2011)

JRF byl vypracován tak, že je co nejpřehlednější pro klienty CRM a pro pracovníky CRM. (ipodnikatel.cz 2011)

3.2.4 Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) je největší finančně správní institucí, která má zhruba 8,5 milionů klientů. Přínos ČSSZ do státního rozpočtu tvoří více než 1/3 všech příjmů. Jsou to dávky, které jsou pravidelně vybírány na pojistném, na sociálním zabezpečení a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti. ČSSZ je samostatnou rozpočtovou organizací podřízenou Ministerstvu práce a sociálních věcí. V září 1990 byla ustanovena *zákonem ČNR č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky.*

ČSSZ vykonává působnost v oblasti sociálního zabezpečení a lékařské posudkové služby. Kompetence ČSSZ jsou upraveny *zákonem ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů*. (cssz.cz 2016)

ČSSZ plní tyto úkoly:

- rozhoduje o dávkách důchodového pojištění a zařizuje výplaty těchto dávek,
- vybírá pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti podle zvláštního zákona,
- řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení,
- zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle zákona.

OSVČ má povinnost platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, v případě účasti na nemocenském pojištění placení tohoto pojistného a dále podávání přehledu o příjmech a výdajích za kalendářní rok. (cssz.cz 2016)

OSVČ je povinna hlásit:

- zahájení samostatně výdělečné činnosti (dále jen „SVČ“),
- ukončení SVČ,
- zánik oprávnění vykonávat SVČ,
- pozastavení výkonu SVČ.

Rozdělení samostatně výdělečné činnosti

Od ledna 2004 se podle *zákona č. 155/1995 výkon SVČ* dělí na hlavní a vedlejší. (cssz.cz 2016)

O hlavní SVČ se jedná tehdy, když nejsou splněny podmínky charakterizující vedlejší SVČ. O hlavní SVČ půjde i tehdy, když se podnikatel rozhodne přihlásit k nemocenskému pojištění. U hlavní SVČ je OSVČ povinna platit zálohy na pojistné, na důchodové pojištění a to i v případě, že vykazuje ztrátu. (cssz.cz 2016)

SVČ je považována za vedlejší, pokud se OSVČ neúčastní na nemocenském pojištění a:

- vykonává zaměstnání,

- má nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
- má nárok na rodičovský příspěvek nebo peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců,
- vykonává vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde do války z povolání,
- je nezaopatřeným dítětem tj. studuje.

3.2.5 Důchodové pojištění

Důchodové pojištění zabezpečuje osoby v životních situacích, jako jsou invalidita, smrt živitele a stáří. Plátcí důchodového pojištění mají nárok na vyplácení dávek tohoto pojištění.

Vykonává-li OSVČ hlavní SVČ, je povinna se přihlásit k důchodovému pojištění. Jestliže OSVČ vykonává vedlejší SVČ a sama se přihlásí nebo dosáhne rozhodné částky, která činí 64 813Kč pro rok 2016. Účastní-li se OSVČ placení důchodového pojištění, je povinna platit pojistné na důchodové pojištění nebo zálohy na pojistné a potom doplatek vzniklého pojistného.

Sazba pojistného činí 29,6% z vyměřovacího základu a z toho 28% je na důchodové pojištění a 1,6% na státní politiku zaměstnanosti. (cssz.cz 2016)

Tabulka 2: Vyměřovací základ pro důchodové pojištění

Rok	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
2016	6 752 Kč	2 701 Kč
2015	6 653 Kč	2 662 Kč

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení 2016

Vyměřovací základ pro důchodové pojištění hlavní činnosti pro rok 2016 je 6 752 Kč a pro vedlejší činnost je částka stanovena na 2 701 Kč. V roce 2015 to byla částka 6 653 Kč pro hlavní činnost a pro vedlejší činnost je částka 2 662 Kč.

Tabulka 3: Maximální vyměřovací základ pro důchodové pojištění

Rok	Vyměřovací základ
2016	1 296 288 Kč
2015	1 277 328 Kč

Zdroj: *finance.cz 2016*

3.2.6 Nemocenské pojištění

OSVČ si může dobrovolně platit nemocenské pojištění. V období nemocenské či mateřství má právo OSVČ čerpat z nemocenského pojištění peněžní pomoc. I když OSVČ vykonává několik SVČ, tak se může účastnit nemocenského pojištění pouze jednou, pokud se rozhodne dobrovolně. (Zichová 2008)

Výše nemocenských dávek je stanovena na 60% denního vyměřovacího základu. Přihodí-li si OSVČ dočasnou pracovní neschopnost zaviněnou v opilosti či po použití psychotropických látek, je výše stanovena na 50% denního vyměřovacího základu. Peněžité pomoc v mateřství je stanovena na 70% denního vyměřovacího základu. Před začátkem nástupu na mateřství se OSVČ musí účastnit nemocenského pojištění aspoň 180 dní během jednoho roku a zároveň minimálně 270 dní v posledních dvou letech. (cssz.cz 2016)

3.2.7 Zdravotní pojišťovna

OSVČ jsou také povinny účastnit se zdravotního pojištění a platit pojistné, které odvádí zdravotní pojišťovně. Nyní je na trhu několik zdravotních pojišťoven:

- Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
- Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky
- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna
- Odborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví
- Zaměstnanecká pojišťovna Škoda
- Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra
- Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna

Vlastnosti zdravotního pojištění a rozsah působnosti zdravotních pojišťoven je v *zákoně č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a změně a doplnění některých souvisejících zákonů*.

Podle *zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na zdravotním pojištění* je sazba zdravotního pojištění 13,5% z vyměřovacího základu za určité období a zaokrouhluje se na celé koruny nahoru. U OSVČ je vyměřovací základ určité procento příjmu, které je určeno podle roku výkonu činnosti. 50% z průměrné měsíční mzdy činí vyměřovací základ pro výpočet zálohy na pojistné.

V prvním roce výkonu hlavní výdělečné činnosti se odvádí měsíční zálohy na zdravotní pojištění v minimální výši. Minimální měsíční záloha v roce 2016 je 1 823Kč. U vedlejší výdělečné činnosti se v prvním roce neodvádí zálohy na zdravotní pojištění. (cssz.cz 2016)

Tabulka 4: Minimální vyměřovací základ

Rok	Minimální měsíční vyměřovací základ
2016	13 503 Kč
2015	13 306 Kč

Zdroj: *finance.cz 2016*

Od ledna 2015 není ve zdravotním pojištění maximální vyměřovací základ.

3.2.8 Finanční úřad

Finanční úřady jsou zřízeny *zákonem č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky*, ve znění pozdějších předpisů. Finanční úřady jsou organizační složky státu, které jsou zaměřeny na správu daní. (financisprava.cz 2015)

Finanční úřad vykonává tyto činnosti:

- provádí řízení o správních deliktech,
- převádí výnosy daní, které vybírá a vymáhá a které nejsou příjmem státního rozpočtu,
- vykonává dozor nad loteriemi a jinými podobnými hrami,
- vymáhá a vybírá peněžní plnění, která uložily orgány finanční správy,
- vede evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy,

- vykonává finanční kontrolu,
- provádí kontrolu výkonu správy poplatků, které jsou příjmem státního rozpočtu, jsou-li k jejich správě věcně příslušné jiné orgány.

Nadřízeným orgánem finančního úřadu je generální finanční ředitelství v Praze. (financnisprava.cz 2015)

Pokud OSVČ podniká na základě živnostenského oprávnění, je povinna se přihlásit k dani z přidané hodnoty, dani z příjmu, a silniční dani. OSVČ je povinna se přihlásit do 15-ti dnů ode dne, kdy začala vykonávat podnikatelskou činnost. Jde především o to, se registrovat u správce daně, na zdravotní pojišťovně a na okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“). Poté finanční úřad přidělí podnikateli daňové identifikační číslo.

Daň z příjmu fyzických osob je pro OSVČ ta nejdůležitější daň. Daň z příjmu podléhá *zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů*. Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou příjmy ze samostatné činnosti, které se právě týkají OSVČ. Základem daně je částka, o kterou příjmy přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a sazba daně je 15%. OSVČ může uplatnit výdaje v prokazatelné výši nebo formou výdajových paušálů. (ipodnikatel.cz 2011)

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů definuje výdajové paušály:

- 80 % z příjmu ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů ze živnostenského podnikání řemeslného. Nejvýše však uplatnit výdaje do částky 1 600 000Kč.
- 60 % z příjmu ze živnostenského podnikání. Nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 200 000Kč.
- 30 % z příjmu z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku. Nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000Kč.
- 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti. Nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000Kč.

OSVČ je povinna odvést daň nebo zálohu na daň správci daně. Zálohy na daň z příjmů se podle §38a *zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů* platí celé zálohové období, to je od prvního dne

skončení lhůty pro podání daňového přiznání do posledního dne lhůty podání daňového přiznání v dalším roce.

Poplatníci, kteří zaplatili poslední daň do 30 000Kč, zálohy neplatí. Jestliže jejich daň přesáhla 30 000Kč, ale zároveň nepřesáhla 150 000Kč, platí zálohy ve výši 40%. První záloha se platí do 15. dne šestého měsíce a druhá záloha do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období. Přesáhla-li daň 150 000Kč, tak poplatníci platí čtvrtletně, tj. do 15. dne třetího, šestého, devátého a dvanáctého měsíce. (Galbavá 2015, s. 122)

Slevy na dani

Každý poplatník má podle §35 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, slevy na dani, to je základní sleva. (financnisprava.cz 2013-2014)

Tabulka 5: Slevy na dani

Slevy na dani	Ročně	Měsíčně
Na poplatníka	24 840 Kč	2 070 Kč
Na manžela/ku	24 840 Kč	2 070 Kč
Na manžela/ku s průkazem ZTP/P	49 680 Kč	4 140 Kč
Na studenta	4 020 Kč	335 Kč
Na držitele průkazu ZTP/P	16 140 Kč	1 345 Kč
Na dítě	13 404 Kč	1 117 Kč
Na dítě s průkazem ZTP/P	26 808 Kč	2 234 Kč

Zdroj: upraveno dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Slevy na dani jsou slevy na poplatníka, na manžela/ku, na dítě a na studenta.

3.3 Výzkumný problém

- Jsou na Slovensku stejné podmínky při podnikání fyzických osob jako v České republice?
- Je daňové zatížení pro fyzické osoby podnikající v České republice nižší než pro osoby podnikající na Slovensku?
- Mohou živnostníci na Slovensku uplatňovat stejné slevy na dani jako živnostníci v České republice?

3.4 Metodika práce

V teoretické části je analýza právní úpravy podnikání v České republice, dále rozbor zákonů a vyhlášek upravující daňové a odvodové zatížení fyzických osob při podnikání.

Aplikační část bude zaměřena na podmínky podnikání fyzických osob na Slovensku v porovnání s Českou republikou. V každé kapitole budou zobrazeny formou komentáře rozdíly mezi Slovenskem a Českou republikou, které budou označeny v modrých rámečcích.

V aplikační části a diskuzi výsledků budou použity metody:

- analýza
- komparace
- syntéza

V aplikační části bude nejvíce používaná metoda analýza, která pomůže pochopit danou problematiku. Zaměřím se na jednotlivé podmínky, které jsou nezbytné pro získání živnostenského oprávnění, znázorním postup při zakládání společnosti. Aplikační část bude zaměřena na obchodní společnosti, zdravotní a sociální zabezpečení a nakonec na rakouský daňový systém, ve kterém se budu nejvíce věnovat daním z příjmů fyzických osob a provedu vzorový příklad výpočtu daně z příjmu fyzických osob. Výpočty daně na Slovensku budou v eurech (EUR), proto pro tyto přepočty budu používat kurz pro rok 2016, který činí 27 Kč/1 EUR.

Metoda komparace bude sloužit k porovnání mezi Slovenskem a Českou republikou. Komparace bude provedena v každé kapitole a znázorní buď stejné podmínky, nebo rozdíly mezi zeměmi, které budou použity v poslední metodě.

A poslední metoda syntézy pomůže ke shrnutí výsledků a poznatků analýzy a komparace do jednoho celku, který bude základem diskuze výsledků, návrhů opatření a bude konečným výstupem této bakalářské práce.

4 Aplikační část a diskuse výsledků

4.1 Aplikační část

Pro porovnání podmínek podnikání fyzických osob jsem zvolil Slovensko jako zemi, která má k České republice velmi blízko.

Slovensko má rozlohu 49 036 km², hlavním městem je Bratislava, žije zde 5 421 352 obyvatel, úředním jazykem je slovenština a měnou je Euro/EUR.

4.1.1 Podnikání na Slovensku

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodný zákoník, upravuje podmínky podnikání na Slovensku. Byl přijat tehdejším Federálním shromážděním České a Slovenské federativní republiky. Tento zákon byl v České republice zrušen a nahrazen zákonem o obchodních společnostech a družstvech. Na Slovensku tento zákon stále platí a upravuje postavení podnikatelů, obchodní závazkové vztahy a jiné vztahy související s podnikáním.

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník definuje podnikání takto: „Podnikáním se rozumí soustavná činnost vykonávaná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost za účelem dosažení zisku.“

Tento zákon také definuje podnikatele jako osobu zapsanou v obchodním rejstříku, která podniká na základě živnostenského oprávnění. Osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů a fyzická osoba, vykonávající zemědělskou výrobu a je zapsaná do evidence podle zvláštního předpisu.

Na rozdíl od českého občanského zákoníku, považuje slovenský obchodní zákoník za podnikatele přímo fyzickou osobu, která vykonává zemědělskou výrobu a je zapsaná do evidence podle zvláštního předpisu. Zemědělského podnikatele lze v českém občanském zákoníku nalézt pod oprávněním k podnikání podle zvláštního předpisu a ekvivalent je uveden v zákoně o zemědělství.

Definice podnikatelů a podnikání v České republice a na Slovensku jsou prakticky totožné.

4.1.2 Živnostenské podnikání na Slovensku

Podmínky živnostenského podnikání na Slovensku upravuje předpis z roku 1991. Jak v České republice, tak na Slovensku nese stejné číselné označení i název, přestože byl v obou zemích několikrát novelizován.

Tabulka 6: Označení předpisu živnostenského podnikání v ČR a SR

Česká republika	Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
Slovensko	Zákon č. 455/1991 Z. z., o živnostenskom podnikání

Zdroj: Vlastní

Oba předpisy se skládají ze šesti částí. První čtyři části mají shodný název a obdobnou obsahovou náplň. Tyto části se týkají všeobecných ustanovení, druhů živností, rozsah živnostenského oprávnění, ustanovení o vzniku, změně a zániku živnostenského oprávnění (Česká republika), resp. ohlášení živnosti (Slovensko) a obchodního rejstříku.

Pátá část, upravující živnostenskou kontrolu a správní pokuty v této oblasti, je také obdobná jak v České republice, tak na Slovensku. Avšak na Slovensku tato část obsahuje navíc část pátou A, týkající se živnostenských úřadů. Dále obsahuje část pátou B, která se týká zvláštních ustanovení pro fyzické osoby a právnické osoby členských států EU, států dohod o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarské konfederaci. V České republice je toto ustanovení součástí šesté části, první hlavy, týkající se společných ustanovení.

Šestá část obsahuje shodně společná, přechodná a závěrečná ustanovení.

Tabulka 7: Struktura živnostenského zákona v SR a ČR

	Slovensko	Česká republika
ČÁST PRVNÍ Všeobecná ustanovení	HL. I Předmět úpravy	HL. I Předmět úpravy
	HL. II Provozování živnosti	HL. II Provozování živnosti
ČÁST DRUHÁ Druhy živností	HL. I Živnosti ohlašovací	HL. I Živnosti ohlašovací
		HL. I Živnosti koncesované
ČÁST TŘETÍ Rozsah živnostenského oprávnění	HL. I Všeobecná ustanovení	
	HL. II Obchodní živnosti	
	HL. III Výrobní živnosti	
	HL. IV Živnosti poskytující služby	
ČÁST ČTVRTÁ Vznik, změna a zánik živnostenského oprávnění, živnostenský rejstřík (ČR)	HL. I Ohlašování živnosti, náležitosti ohlášení živnosti	HL. I Ohlašování živnosti
	HL. II Zrušená	HL. II Řízení o koncesi
Ohlášení živnosti, živnostenský rejstřík (SR)	HL. III Zánik živnostenského oprávnění	HL. III Zánik živnostenského oprávnění
	HL. IV Živnostenský rejstřík	HL. IV Živnostenský rejstřík
ČÁST PÁTÁ Živnostenská kontrola a pokuty	HL. I Živnostenská kontrola	HL. I Živnostenská kontrola
	HL. II Neoprávněné podnikání	HL. II Správní delikty (pokuty)
ČÁST PÁTÁ A Živnostenské úřady (SR)	HL. III Porušení jiných ustanovení zákona	HL. III Zrušená
	HL. IV Ukládání pokut	HL. IV Zrušená
ČÁST PÁTÁ B Zvláštní ustanovení pro fyzické osoby a právnické osoby členských států EU, států dohod o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarské konfederaci (SR)	ČÁST PÁTÁ B	
	HL. I Bezúhonnost	
	HL. II Odborná způsobilost	
	HL. III Finanční spolehlivost a pojištění	
ČÁST ŠESTÁ Společná, přechodná a závěrečná ustanovení	HL. I Společná ustanovení	HL. I Společná ustanovení
	HL. II Přechodná a závěrečná ustanovení	HL. II Přechodná a závěrečná ustanovení

Zdroj: Vlastní

Živnosti

Živnostenský zákon rozlišuje tři druhy živností (vázané, volné a řemeslné). Živnosti se rozlišují podle podmínek odborné způsobilosti, které je třeba splnit pro získání oprávnění.

Definice živnosti podle *zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání* je následující: „soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“

Tato definice živnosti je jak na Slovensku, tak v České republice identická.

Vázané živnosti

Tyto živnosti jsou uvedené v příloze č. 2 v živnostenském zákoně. Je to specifický okruh činností, kde se vyžaduje prokázání jiné způsobilosti jako odborné způsobilosti podle § 21 a 22 živnostenského zákona. Způsob prokázání odborné způsobilosti pro provozování vázaných živností je buď upraven zvláštními předpisy, nebo uveden přímo u těchto živností v příloze k živnostenskému zákonu.

Pokud podnikatel nesplňuje odbornou způsobilost stanovenou zvláštním předpisem, může splnit tuto podmínku prostřednictvím funkce odpovědného zástupce, který odpovídá za odborné provádění živnosti. Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti a musí mít bydliště na území Slovenska. Odpovědný zástupce musí být během provozování živnosti v pracovním poměru k podnikateli, to neplatí, pokud jím je manžel či manželka podnikatele nebo podnikatelů příbuzný v řadě přímé nebo sourozenec, nebo jde-li o právnickou osobu, její společník, nebo jde-li o obec, její starosta.

Pro vybrané vázané živnosti, které jsou zařazeny v některé ze skupin I nebo III je také možné prokázat splnění podmínky odborné způsobilosti na základě uznání odborné praxe (§ 66i a 66k živnostenského zákona) nebo odborné kvalifikaci. Rozhodnutí o uznání odborné praxe nebo odborné kvalifikaci vydává Ministerstvo vnitra SR, odbor živnostenského podnikání.

Tabulka 8: Příklad vázaných živností na Slovensku

Skupina	Živnost
I	- Vývoj a výroba zbraní nebo střeliva, restaurování s výjimkou národních kulturních památek a sbírkových předmětů
II	- Provozování cestovní kanceláře, zasílatelství
III	- Ubytovací služby v ubytovacích zařízeních s provozováním pohostinských činností, provozování pohřební služby nebo krematoria

Zdroj: Vlastní

Volné živnosti

Podnikatel, který má zájem provozovat volné živnosti musí splnit všeobecné podmínky provozování živnosti (věk 18 let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost), přičemž splnění podmínky odborné způsobilosti se pro volné živnosti nevyžaduje. Při výběru předmětu podnikání je třeba pamatovat na to, aby byl tento název definován srozumitelně a jasně, jelikož posouzení rozsahu živnostenského oprávnění vyplývá z obsahu živnosti a obsah živnosti vyplývá z označení předmětu podnikání.

Volné živnosti jsou například zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu, služeb či výroby; administrativní služby; reklamní a marketingové služby.

Řemeslné živnosti

Řemeslnými živnostmi je 34 tradičních živností, které jsou uvedené v příloze č. 1 k živnostenskému zákonu. Obsahová náplň jednotlivých řemeslných živností je stanovena na základě učebních plánů a osnov, charakteristiky učebního oboru a profilu absolventa příslušného studijního plánu.

K provozování řemeslné činnosti je třeba splnit odbornou způsobilost získanou výučním listem v oboru, která se prokazuje výučním listem nebo jiným dokladem o řádném ukončení příslušného učebního oboru nebo příslušného studijního oboru.

Jestliže podnikatel nespĺňuje podmínku vyučení v oboru, může prokázat splnění podmínky odborné způsobilosti náhradním způsobem, který je uveden v § 22 živnostenského zákona na základě získaného vzdělání a praxe, díky čemuž mohou osoby s dlouholetou praxí získat živnostenské oprávnění i v případě chybějícího vzdělání.

Jestli podnikatel nesplní podmínku odborné způsobilosti ani náhradním způsobem, řemeslnou živnost může provozovat prostřednictvím odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce je

fyzická osoba stanovená podnikatelem, jejímž prostřednictvím je zajištěno odborné provádění živnosti. Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti a musí mít bydliště na území SR.

Tabulka 9: Příklady řemeslných živností na Slovensku

Skupina	Živnost
I	- Zámečnictví - Opravy pracovních strojů - Kamenictví - Instalatérství
III	- Kosmetické služby - Čištění a kontrola komínů - Pohostinství a výroba hotových jídel

Zdroj: Vlastní

Slovenská úprava neobsahuje přílohu týkající se koncesovaných živností ani seznam volných živností.

Tabulka 10: Přílohy živnostenského zákona v SR a ČR

	Slovensko	Česká republika
Příloha č. 1	Živnosti řemeslné	Živnosti řemeslné
Příloha č. 2	Živnosti vázané	Živnosti vázané
Příloha č. 3		Živnosti koncesované
Příloha č. 4	Činnosti, které mohou vykonávat jen osoby se zvláštní odbornou způsobilostí	Živnost volná
Příloha č. 5	Seznam přebraných právních aktů Evropského společenství a Evropské unie	Seznam živností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost a odborné způsobilosti pro výkon těchto činností

Zdroj: Vlastní

Ve slovenském živnostenském zákoně nejsou uvedeny živnosti koncesované. Typy činností, které jsou v česku vázané na vydání koncese, jsou na Slovensku vedeny jako vázané živnosti a k získání živnostenského oprávnění postačí jejich ohlášení.

4.1.3 Všeobecné podmínky provozování živnosti na Slovensku

Všeobecné podmínky provozování živnosti:

- způsobilost k právním úkonům,
- dosažení věku 18 let,
- bezúhonnost.

Tabulka 11: Srovnání všeobecných podmínek v SR a ČR

Slovensko	Česká republika
Dosažení věku 18 let	Plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti
Způsobilost k právním úkonům	Způsobilost k právním úkonům
Bezúhonnost	Bezúhonnost

Zdroj: Vlastní na základě zákonů č. 455/1991 Sb. a č. 455/1991 Zb.

Rozdílem všeobecných podmínek provozování činnosti v České republice a na Slovensku je stanovení věkové hranice, tj. na Slovensku je požadován věk 18 let a v České republice plná svéprávnost. Dle § 30 občanského zákoníku zletilosti, se plná svéprávnost nabyvá dovršením 18 let. Avšak občanský zákoník umožňuje nabytí svéprávnosti přiznáním soudem, a to po dovršení 16 let na základě žádosti a souhlasu zákonného zástupce (§ 37). To znamená, že dle českého živnostenského zákona mohou za určitých podmínek provozovat živnost osoby mladší 18 let.

Další podmínky provozování živnosti jsou definovány stejně nebo velmi podobně.

4.1.4 Zahájení podnikatelské činnosti

Na Slovensku je zahájení podnikání na základě živnostenského oprávnění třeba ohlásit příslušnému okresnímu úřadu, konkrétně odboru živnostenského podnikání, jež má postavení Jednotného kontaktního místa. Stejně jako v České republice zde s ohlášením živnosti současně proběhne kontaktování dalších dotčených orgánů, tj. zdravotní pojišťovna, sociální pojišťovna, daňový úřad a popřípadě obchodní rejstřík.

Při ohlašování živnosti je potřeba předložit všechny potřebné dokumenty, hlavně doklad prokazující odbornou způsobilost nebo souhlas odpovědného zástupce. Výpis z rejstříku trestů si u občanů Slovenské republiky zajistí úřad sám.

Osvědčení o živnostenském oprávnění je vydáno nejpozději do tří dnů po ohlášení.

V České republice i na Slovensku je velmi podobný obsah a struktura živnostenského zákona, stejně jako podmínky provozování živnosti.

4.1.5 Sociální pojištění

Sociální pojištění na Slovensku zajišťuje Sociální pojišťovna. Tato veřejnoprávní instituce vznikla v listopadu 1994 a byla pověřena výkonem nemocenského pojištění a důchodového pojištění. Od dubna 2002 převzala také pojištění zodpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a při nemoci v povolání.

Sociální pojištění upravuje *zákon č. 461/2003 Zb., o sociálním pojištění, ve znění pozdějších předpisů* a *zákon č. 43/2004 Zb., o starobním důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů*.

Tento systém sociálního pojištění zahrnuje:

- nemocenské pojištění – pojištění pro případ ztráty nebo snížení příjmu z výdělečné činnosti a na zabezpečení příjmu v důsledku dočasné pracovní neschopnosti či mateřství,
- důchodové pojištění – zahrnuje starobní pojištění a invalidní pojištění,
- úrazové pojištění – pojištění pro případ poškození zdraví či úmrtí v důsledku pracovního úrazu,
- garanční pojištění – viz úrazové pojištění,
- pojištění v nezaměstnanosti,
- rezervní fond solidarity – jestliže zaměstnavatel nezaplatil příspěvky na starobní důchodové pojištění, jsou tyto příspěvky hrazeny z tohoto fondu.

V České republice i na Slovensku vzniká sociální pojištění dnem nástupu do zaměstnání a zaniká dnem ukončení zaměstnání. V obou zemích se sociálního pojištění účastní zaměstnanci, zaměstnavatelé i OSVČ.

Jak v České republice, tak na Slovensku představují příjmy ze sociálního pojištění významný zdroj příjmů veřejných rozpočtů.

Tabulka 12: Sociální pojištění na Slovensku a v ČR

Slovensko	Česká republika
Nemocenské pojištění	Nemocenské pojištění
Starobní pojištění	Důchodové pojištění
Invalidní pojištění	Státní politika nezaměstnanosti
Rezervní fond solidarity	
Úrazové pojištění	
Garanční pojištění	
Pojištění v nezaměstnanosti	

Zdroj: Vlastní

Nemocenské pojištění

Pojištěncem pro účely nemocenského pojištění je fyzická osoba, jež má nemocenské pojištění. Toto pojištění může být povinné nebo dobrovolné. Osoby, které jsou nemocensky pojištěny, jsou:

- zaměstnanec, který vykonává práci na území Slovenska nebo mimo Slovensko v období určené zaměstnavatelem. Toto pojištění vzniká zaměstnanci ode dne vzniku pracovního poměru,
- OSVČ, jejíž příjem byl v předcházejícím kalendářním roce vyšší než 12násobek platné minimální mzdy,
- fyzická osoba po dovršení 16 let věku, která má na území Slovenska trvalý pobyt nebo povolení k trvalému pobytu a přihlásila se k dobrovolnému nemocenskému pojištění.

Důchodové pojištění

Existují dva podsystémy v rámci důchodového pojištění: systém starobního pojištění a systém invalidního pojištění.

Povinně pojištění jsou:

- povinně nemocensky pojištění zaměstnanci,
- povinně nemocensky pojištěné OSVČ,
- občané Slovenska vykonávající základní službu v rámci vojenské služby,

- občané Slovenska vykonávající civilní službu,
- osoby starající se celodenně o dítě do šesti let, případně sedmi let jeho věku,
- na účely starobního pojištění též invalidní důchodci, jež nedosáhli důchodového věku.

Úrazové pojištění

Pojištění pro případ poškození zdraví, úmrtí v důsledku pracovního úrazu. Vzniká zaměstnavateli ode dne, kdy začal zaměstnávat alespoň jednoho zaměstnance a zaniká dnem, kdy už nezaměstnává ani jednoho zaměstnance.

Tabulka 13: Přehled sazeb pojistného na Slovensku

	Nemocenské pojištění	Starobní důchod	Invalidní důchod	Nezaměstnanost	Garanční pojištění	Úrazové pojištění	Rez. fond solidarity
Zaměstnanec	1,4 %	4 %	3 %	1 %	-	-	
Zaměstnavatel	1,4 %	14 %	3 %	1 %	0,25 %	0,8 %	4,75 %
OSVČ	4,4 %	18 %	6 %	-	-	-	4,75 %
Dobrovolně pojištění	4,4 %	18 %	6 %	2 %	-	-	4,75 %

Zdroj: socpoist.sk (2010)

Na rozdíl od České republiky, na Slovensku se u sociálního pojištění nepodává roční zúčtování.

Tabulka 14: Sazby sociálního pojištění na Slovensku a v České republice (z vyměřovacího základu)

	Slovenská republika	Česká republika
Nemocenské pojištění	4,4 %	2,3 % (dobrovolné)
Důchodové pojištění		28 %
Starobní pojištění	18 %	
Invalidní pojištění	6 %	
Státní politika zaměstnanosti		1,2 %
Rezervní fond solidarity	4,75 %	
Celkem SP	33,15 %	31,5 %

Zdroj: Vlastní, zdrojová data zákon č. 589/1992 Sb., a Sociálna poisťovňa (2010)

Podle tabulky č. 13 činí celkem sociální pojištění 33,15 % na Slovensku a 31,5 % v České republice.

4.1.6 Zdravotní pojištění

Na Slovensku zdravotní pojištění upravuje *zákon č. 580/2004 Z. z., o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

Podle § 2 tohoto zákona je zdravotní pojištění:

- povinné zdravotní pojištění,
- individuální zdravotní pojištění.

Zdravotně pojištěná osoba je fyzická osoba, která má trvalý pobyt na území Slovenska. Ovšem neplatí to, když na území Slovenska není zaměstnaná ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost.

Vyměřovací základ OSVČ je stejný jako u sociálního pojištění. Na rozdíl od sociálního pojištění se zde vyplatí zálohy (dle § 16).

Sazby pojistného podle § 12 jsou:

- zaměstnanec – 4 % z vyměřovacího základu, pokud je zaměstnanec osobou se zdravotním postižením, činí sazba 2 % z vyměřovacího základu,
- OSVČ – 14 % z vyměřovacího základu, je-li OSVČ se zdravotním postižením, činí sazba 7 % z vyměřovacího základu,
- zaměstnavatel – 10 % z vyměřovacího základu, jestliže zaměstnává osoby se zdravotním postižením, činí sazba 5 % z vyměřovacího základu.

Tabulka 15: Sazby sociálního a zdravotního pojištění na Slovensku a v ČR

	Slovenská republika	Česká republika
Zdravotní pojištění	14 %	13,5 %
Celkem SP	33,15 %	31,5 %
Celkem SP a ZP	47,15 %	45,0 %

Zdroj: Vlastní, zdrojová data zákon č. 589/1992 Sb., a Sociální poisťovňa (2010)

V České republice je sazba zdravotního pojištění nižší než na Slovensku.

Celková sazba povinných odvodů na sociálním a zdravotním pojištění je 47,15 % na Slovensku a 45 % v České republice. To znamená, že na Slovensku je vyšší sazba povinných odvodů než v České republice a liší se i způsob stanovení vyměřovacího základu.

Vyměřovací základ

Vyměřovací základ pro odvody zdravotního pojištění – základ daně vydělený koeficientem (1,486 pro rok 2015). Tento základ daně je nesnížený o zaplacené pojistné na povinné veřejné zdravotní pojištění a pojistné na povinné sociální pojištění.

Do vyměřovacího základu se nezahrnuje:

- odstupné, odchodné,
- cestovní náhrady
- výnosy z kapitálových podílů nebo obligací,
- náhrada za pracovní pohotovost,
- příspěvky ze sociálního fondu – které platí zaměstnavatel za zaměstnance,
- příjem zaměstnance za využívání motorového vozidla na služební a soukromé účely,
- odměny za využívání průmyslových práv,
- odměny při životních a pracovních jubileích,
- při odchodech do starobního důchodu,
- plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci ze zisku po zdanění, který má účast na základním jmění společnosti.

Minimální vyměřovací základ

Vyměřovací základ zaměstnance musí dosáhnout minimálně výši platné minimální mzdy s výjimkou:

- zaměstnance, jež pobírá invalidní důchod přiznaný z důvodu poklesu schopnosti vykonávat výdělečnou činnost nejvíce o 70 % a mladistvého zaměstnance staršího jak 16 let, jehož vyměřovací základ tvoří nejméně 75 % minimální mzdy, pakliže jde o

zaměstnance mezi 16 až 18 let a je-li invalidní, jehož vyměřovací základ tvoří nejméně 50 % minimální mzdy

- suma příjmů odpovídající kratšímu pracovnímu času,
- suma pracovní odměny osob ve výkonu vazby
- suma náhrady mzdy poskytnutá v případě překážek v práci na straně zaměstnavatele

Maximální vyměřovací základ

Maximální vyměřovací základ zaměstnance je definován pro

- nemocenské pojištění jako 1,5 násobek 1/12 všeobecného vyměřovacího základu, který je platný v tomto období,
- důchodové pojištění a pojištění v nezaměstnanosti jako 3 násobek 1/12 všeobecného vyměřovacího základu, který je platný v tomto období.

Vyměřovací základ zaměstnavatele je i úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců. Maximální vyměřovací základ zaměstnavatele

- do rezervního fondu solidarity odpovídá 3 násobku 1/12 všeobecného vyměřovacího základu, který je platný v tomto období,
- na garanční pojištění odpovídá 1,5 násobku 1/12 všeobecného vyměřovacího základu, do tohoto vyměřovacího základu se zahrnují i příjmy z dohod o provedení práce,
- na úrazové pojištění není stanoven, do tohoto vyměřovacího základu se zahrnují i příjmy z dohod o provedení práce.

4.1.7 Charakteristika daně z příjmů fyzických osob na Slovensku

Daně z příjmů na Slovensku upravuje *zákon č. 595/2003 Z. z., o dani z príjmov*, který upravuje, stejně jako v České republice zákon č. 586/1992 Sb., daně z příjmů fyzických a právnických osob.

Daň z příjmů patří do skupiny přímých daní, kterými se zdaňují příjmy fyzických a právnických osob. Spolu s daní z přidané hodnoty patří k nejdůležitějším příjmům slovenského rozpočtu.

Daň z příjmů tvoří:

- daň z příjmů fyzických osob
- daň z příjmů právnických osob

Na rozdíl od České republiky, která používá termín „poplatník“, slovenský daňový systém užívá pojem „daňovník“. Slovenská úprava pod pojmem „předmět daně“ rozumí „příjem (výnos) z činnosti poplatníka a z nakládání s majetkem poplatníka.“

Tabulka 16: Srovnání předmětů daně z příjmů fyzických osob v ČR a na Slovensku

Slovensko	Česká republika
Příjmy ze závislé činnosti (§ 5)	Příjmy ze závislé činnosti (§ 6)
Příjmy z podnikání, z jiné samostatné výdělečné činnosti, z pronájmu a z použití díla a uměleckého výkonu (§ 6)	Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)
Příjmy z kapitálového majetku (§ 7)	Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
	Příjmy z nájmu (§ 9)
Ostatní příjmy (§ 8)	Ostatní příjmy (§ 8)

Zdroj: vlastní na základě § 3 zákona č. 595/2003 Zb, a § 3 zákona č. 586/1992 Sb.

Slovenská úprava obsahuje čtyři druhy příjmů fyzických osob. Příjmy z nájmu, resp. pronájmu jsou součástí příjmů z podnikání, zatímco v ČR jsou samostatným druhem příjmů. Česká republika, na rozdíl od Slovenska, obsahuje pět druhů příjmů fyzických osob.

Tabulka 17: Možnosti uplatnění výdajů procentem z příjmů v ČR a na Slovensku

	Česká republika	Slovensko
Typ příjmů	- živnostenské podnikání	- podnikání
Sazba	30 – 80 %	40 %
Omezení	Max. 600 000 – 1,6 mil. Kč	Max. 5 040 EUR (139 734 Kč)
Další výdaje	Není možné uplatnit	Povinné zaplacené pojistné a příspěvky v prokázané výši
Evidence	Příjmů a pohledávek	Příjmů, zásob a pohledávek

Zdroj: vlastní na základě § 6 zákona č. 595/2003 Z. z., a § 7 zákona 586/1992 Sb.

Slovenský zákon o dani z příjmů neumožňuje uplatňovat výdaje ve formě procenta z příjmů u pronájmu.

Slovenský zákon o dani z příjmů rozeznává celkem čtyři druhy nezdanitelných částí základu daně, které je možné odečíst pouze u příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti:

- na poplatníka,
- na manželku/manžela,
- dobrovolné příspěvky na starobní důchodové spoření,
- příspěvky na doplňkové důchodové spoření.

Zásadní rozdíl oproti stanovení základu daně na Slovensku a v České republice. V České republice je konstrukce odlišná. Dle § 15 zákona č. 586/1992 Sb. zejména dary, úroky z úvěru ze stavebního spoření a hypotečního úvěru, příspěvky na penzijní/doplňkové penzijní připojištění, soukromé životní pojištění, příspěvky odborové organizaci či úhrady dalšího vzdělávání. Na poplatníka a manželku se uplatňují až slevy na dani po stanovení daně. Na Slovensku se uplatňuje odečet od základu daně na poplatníka a manželku ve formě daňového zvýhodnění, zatímco v České republice ve formě slevy na dani.

Daňové zvýhodnění na poplatníka a na manželku/manžela se na Slovensku odvíjí podle konkrétní výše základu daně ve vztahu k platnému životnímu minimu platnému k 1. lednu příslušného zdaňovacího období.

Daň z příjmů fyzických osob představuje okolo 15 – 20 % daňových příjmů. Roku 2012 přešla daň velkou změnou. Zrušilo se rovnoměrné zdaňování jednotnou sazbou 19 % a zavedla se dvojitá sazba 19 % a 25 %. Tato změna se dotkla hlavně osob vydělávajících 34 401 EUR a více za měsíc. Příjem nad touto hranicí se zdaňuje 25 %.

Plátcí daně

Zákon rozlišuje mezi plátcem s neomezenou daňovou povinností a plátcem s omezenou daňovou povinností.

Plátcí daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby:

- které mají na území Slovenska trvalý pobyt,
- plátcí, kteří nemají na území Slovenska trvalý pobyt, ale jejich daňová povinnost se vztahuje na příjmy plynoucí ze zdrojů na území Slovenska,
- plátcí, kteří se zdrží na území Slovenska aspoň 183 dní v příslušném kalendářním roce,

- plátcí s trvalým pobytem v zahraničí, kteří byli na Slovensko vysláni právnickou osobou jako odborníci za účelem poskytnutí odborné pomoci právnickým osobám se sídlem v tuzemsku a zdržují se jen za účelem odborné pomoci.

Fyzická osoba s neomezenou daňovou povinností je osoba, která má na území Slovenska trvalý pobyt anebo se tu zdržuje v délce aspoň 183 dní v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích, přičemž se do tohoto období započítává každý započatý den pobytu.

Fyzická osoba s omezenou daňovou povinností je osoba, která nemá na území Slovenska trvalý pobyt a nezdržuje se déle než 183 dní v roce. Taktéž je to osoba, která nemá trvalý pobyt na území Slovenska, ale je na Slovensku z důvodu léčení nebo studia, anebo osoba která překračuje denně anebo v dohodnutých časových intervalech hranice Slovenska za účelem výkonu závislé činnosti.

Základ daně

Základ daně příjmů fyzických osob upravuje § 4. Jestliže poplatníkovi plyne ve zdaňovacím období více příjmů, základem daně není součet různých druhů příjmů, ale základem daně je součet částkových základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů ustanovený způsob výpočtu základu daně (částkového základu daně). Proto je velmi důležité správně zařadit příjem, aby se správně vyčíslil základ daně a tím i daňová povinnost.

Podle § 4 se základ daně zjistí jako součet:

- částkových základů daně z příjmů podle § 5 a § 6 odstavce 1 a 2, které se snižují o nezdanitelné části základu daně (§ 11),
- částkových základů daně z příjmů podle § 6 odstavce 3 a 4, § 7 a § 8.

Nejdříve se odečte nezdanitelná část od částkových základů daně z příjmů podle § 5 a § 6, poté co jsou pro jeho odpočet splněné další podmínky uvedené v § 11 zákona, se připočítají ostatní částkové základy daně.

Podle § 4 se o daňovou ztrátu snižuje náklad daně (částkový základ daně) zjištěný z příjmů uvedených v § 6, přičemž se použije postup podle § 30.

Zákon o dani z příjmů vymezuje daňovou ztrátu jako rozdíl, ve kterém daňové výdaje převyšují zdanitelné příjmy při respektování věcné a časové souvislosti zdanitelných příjmů a daňových

výdajů v příslušném zdaňovacím období. Ustanovení o daňové ztrátě jsou společné pro daň fyzických osob i pro daň právnických osob.

Příjmy osvobozené od daně

- z prodeje nemovitostí,
- z prodeje bytu nebo obytného domu,
- z příležitostních činností,
- suma daňového zvýhodnění na dítě,
- dávky, podpory a služby z veřejného zdravotního, sociálního pojištění, nemocenského pojištění a úrazového pojištění,
- dávky a příspěvky na zabezpečení základních životních podmínek a řešení hmotné nouze,
- jednorázové příspěvky na výkon mimořádné služby poskytované podle zákona o obranné povinnosti,
- příjmy plynoucí z doktorského studia.

Nezdanitelné části základu daně

Před samotným výpočtem daně z daňového základu za celý rok se od tohoto základu odpočítávají zákonem stanovené peněžní částky. Tyto peněžní částky představují nezdanitelné části základu daně ročně na poplatníka. Jejich výši stanovuje zákon o příjmech.

Základ daně je možné snížit o tyto části:

- na poplatníka,
- na manželku/manžela,
- příspěvky na starobní důchodové spoření.

Zajímavým pojmem na Slovensku je takzvaná „milionářská daň“. Je daná pro poplatníky s nadstandardním příjmem tak, že se jim od ročního základu daně vyššího než 19 458 EUR snižuje nezdanitelná část základu daně.

Tabulka 18: Srovnání výše slev na dani a nezdanielných částí základu daně

	Slovensko	Česká republika
Na poplatníka	3 803,33 EUR (102 690 Kč)	24 840 Kč
Na manželku	3 803,33 EUR (102 690 Kč)	24 840 Kč

Zdroj: Vlastní

Na Slovensku jsou tyto slevy nazývány jako nezdanielné části základu daně a odečítají se od základu daně, kdežto v České republice jsou to slevy na dani a odečítají se po vypočtení daně z příjmů. Výše nezdanielných částí základu daně činí 3 803,33 EUR (102 690 Kč) a výše slev na dani činí 24 840 Kč.

Daňový bonus

Daňový bonus může uplatnit poplatník, který měl ve zdaňovacím období zdanitelné příjmy:

- ze závislé činnosti aspoň ve výši 6násobku minimální mzdy,
- z podnikání, z jiné samostatně výdělečné činnosti a z pronájmu ve výši 6násobku minimální mzdy a vykázal základ daně (částkový základ daně z příjmů).

Daňový bonus je určitá částka na vyživované dítě žijící v domácnosti poplatníka.

Poplatník si daňový bonus může uplatnit, i když má dítě přechodný pobyt mimo domácnost. Například když dítě studuje na střední škole mimo trvalé bydliště a v době školy bydlí na internátě.

Sazba daně

Zákonem č. 395/2012 Z. z. se od roku 2013 změnila sazba daně, která je v § 15.

Sazba daně ze základu daně fyzické osoby je:

- 19 % z části základu daně, která nepřesáhne 176,8násobek sumy platného životního minima
- 25 % z části základu daně, která nepřesáhne 176,8násobek platného životního minima

Což znamená, že 19 % daň zaplatí poplatníci, kteří nepřesáhnou příjem 3 311 EUR za měsíc a daň 25 % zaplatí ti poplatníci, kteří tento příjem přesáhnou.

Touto změnou zákona se zrušila takzvaná rovná daň zavedená v roce 2004 a zavedla se daň progresivní.

Tabulka 19: Srovnání sazby daně z příjmů na Slovensku a v ČR

Slovensko	Česká republika
19 %	15 %
25 %	7 % (solidární daň)

Zdroj: Vlastní

V České republice je rovná daň z příjmů (15 %) a solidární daň (7 % - která jakoby nahrazuje progresivní zdanění), kdežto na Slovensku je daň progresivní (19 % a 25 %).

4.1.8 Praktický příklad stanovení daňové povinnosti poplatníka v ČR a SR

V následujícím příkladě rozděleném na dvě varianty je uvedené srovnání výsledné daňové povinnosti v České republice a na Slovensku za uplynulé zdaňovací období 2016 – výdaje ve skutečné výši a jako procento z příjmů. Nejdříve bude proveden výpočet pojistného, které bude u slovenského podnikatele uplatněno ve variantě, kde budou uplatněny výdaje ve skutečné výši. Ve variantě s výdajovými paušály bude pojistné odečteno u slovenského podnikatele, jelikož v České republice odečet pojistného nelze uplatnit.

Dva podnikatelé, podnikající v zemědělství. Jeden podniká v České republice a ten druhý podniká na Slovensku. Oba dva jsou ženatí a každý z nich má jedno dítě.

Ve variantě č. 1 jsou uplatněny výdaje ve skutečné výši a je zde i srovnání daňové povinnosti obou podnikatelů. Ve variantě č. 2 jsou uplatněny výdajové paušály ve výši 80 % pro Českou republiku a 40 % pro Slovensko. Ve variantě č. 2 je též srovnání daňové povinnosti obou podnikatelů jak ve variantě č. 1.

Výpočty jsou uvedeny v Kč pro ČR a v EUR pro Slovensko (kurz EUR je k 31. 12. 2017 27 Kč/1EUR)

Příklad vychází ze základních předpokladů:

- příjmy ve výši 650 000 Kč (ČR), 650 000 Kč (24 074 EUR - Slovensko),
- sleva na poplatníka 24 840 Kč (ČR), 102 690 Kč (3 803,33 EUR - Slovensko)

- sleva na dítě 13 404 Kč (ČR), 7 101 Kč (263 EUR - Slovensko)
- sleva na manželku 24 840 Kč (ČR), 102 690 Kč (3 803,33 EUR -Slovensko)
- varianta č. 1 – výdaje ve skutečné výši 325 000 Kč (ČR), 325 000 Kč (12 037 EUR - Slovensko),
- varianta č. 2 – výdajové paušály – 80 % (ČR), 40% (Slovensko),
- zaplacené pojistné dle ustanovení ČR i SR – není zahrnuto do výdajů ve skutečné výši:
 - 45 % z vyměřeného základu, stanoveného jako 50% z rozdílu příjmů a výdajů (ČR)
 - 47,15 % z vyměřeného základu, stanoveného jako rozdíl příjmů a výdajů dělený koeficientem 1,486 (SR)

Výpočet pojistného na Slovensku

Výpočet pojistného je proveden v následující tabulce:

Tabulka 20: Výpočet pojistného na Slovensku

Příjmy	650 000 Kč (24 074 EUR)
Výdaje	325 000 Kč (12 037 EUR)
Rozdíl	325 000 Kč (12 037 EUR)
Koeficient	325 000 / 1,486
Po vydělení koeficientem	218 700 Kč (8 100 EUR)
Celkové SP a ZP	218 700 * 47,15 % (0,4715)
Celkem zaplacené pojistné	103 117 Kč (3 819,15 EUR)

Zdroj: Vlastní

Rozdíl příjmů zjistíme tak, že se odečtou výdaje 325 000 Kč (12 037 EUR) od příjmů 650 000 Kč (24 074 EUR) a získá se rozdíl 325 000 Kč (12 037 EUR). Rozdíl se vydělí koeficientem 1,486, z čehož vyjde suma 218 700 Kč (8 100 EUR), která se vynásobí 47,15 % (0,4715) a poté vyjde celková suma pojistného, která činí 103 117 Kč (3 819,15 EUR).

Výpočet pojistného v České republice

V následující tabulce je znázorněn výpočet pojistného v České republice:

Tabulka 21: Výpočet pojistného v České republice

Příjmy	650 000 Kč
Výdaje	325 000 Kč
Rozdíl	325 000 Kč
50 % z rozdílu	325 000 * 50 % (0,5)
Celkové SP a ZP	162 500 * 45,00 % (0,45)
Celkem zaplacené pojistné	73 125 Kč

Zdroj: Vlastní

Odečtením výdajů (325 000 Kč) od příjmů (650 000 Kč) se zjistí rozdíl (325 000 Kč), který je vydělen 50 % (0,5), výsledná suma je vynásobena procentem pojistného 45 % (0,45), tímto vynásobením vyjde celková suma pojistného, která činí 73 125 Kč.

Výpočet paušálních výdajů

Výpočet paušálních výdajů ve výši 40 %:

Tabulka 22: Výpočet paušálních výdajů na Slovensku ve výši 40 %

Příjmy	650 000 Kč (24 074 EUR)
Paušální výdaje 40 %	650 000 * 0,4 (40 % / 100)
Celkem paušální výdaje	260 000 Kč (9 629,60 EUR)

Zdroj: Vlastní

Paušální výdaje se vypočítají tak, že se příjmy 650 000 Kč (24 074 EUR) vydělí koeficientem 0,4 (40 % / 100) a výsledek je suma paušálních výdajů 260 000 Kč (9 629,60 EUR).

Výpočet paušálních výdajů ve výši 80 %:

Tabulka 23: Výpočet paušálních výdajů v ČR ve výši 80 %

Příjmy	650 000 Kč
Paušální výdaje 80 %	650 000 * 0,8 (80 % / 100)
Celkem paušální výdaje	520 000 Kč

Zdroj: Vlastní

Výpočet je stejný jako v předchozí tabulce. Příjmy (650 000 Kč) jsou opět vyděleny koeficientem 0,8 (80 % / 100) a výsledná suma paušálních výdajů činí 520 000 Kč.

Výpočet pojistného u výdajových paušálů na Slovensku

V České republice při uplatnění paušálních výdajů nelze uplatnit zaplacené výdaje na povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění. Proto v následující tabulce bude vypočteno pojistné u výdajových paušálů, které lze uplatnit na Slovensku jako zaplacené výdaje na povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka 24: Výpočet pojistného u výdajových paušálů na Slovensku

Příjmy	650 000 Kč (24 074 EUR)
Paušální výdaje 40 %	260 000 Kč (9 629,60 EUR)
Rozdíl	390 000 Kč (14 444,40 EUR)
Koeficient	390 000 / 1,486
Po vydělení koeficientem	262 449 Kč (9 720,32 EUR)
Celkem SP a ZP	262 449 * 0,4715 (47,15 % / 100)
Celkem zaplacené pojistné	123 745 Kč (4 583,14 EUR)

Zdroj: Vlastní

Rozdíl příjmů zjistíme tak, že se odečtou paušální výdaje 260 000 Kč (9 629,60 EUR) od příjmů 650 000 Kč (24 074 EUR) a získá se rozdíl 390 000 Kč (14 444,40 EUR). Rozdíl se vydělí koeficientem 1,486, z čehož vyjde suma 262 449 Kč (9 720,32 EUR), která se vynásobí 47,15 % (0,4715) a poté vyjde celková suma pojistného, která činí 123 745 Kč (4 583,14 EUR).

Varianta č. 1

V této variantě uplatní podnikatelé výdaje ve skutečné výši 325 000 Kč (ČR), 325 000 Kč (12 037 EUR - Slovensko).

Tabulka 25: Srovnání stanovení a konečné výše daňové povinnosti v ČR a na Slovensku při uplatnění skutečných výdajů (období 2016)

	Slovensko	ČR	
Příjmy	650 000 Kč (24 074 EUR)	650 000 Kč	Příjmy
Výdaje	325 000 Kč (12 037 EUR)	325 000 Kč	Výdaje
Zaplacené pojistné	103 117 Kč (3 819,15 EUR)	-	Zaplacené pojistné
Základ daně	221 882 Kč (8 217,85 EUR)	325 000 Kč	Základ daně
Sleva na poplatníka	102 690 Kč (3 803,33 EUR)	-	Sleva na poplatníka
Sleva na manželku	102 690 Kč (3 803,33 EUR)	-	Sleva na manželku
Základ daně po snížení	16 502 Kč (611,19 EUR)	325 000 Kč	Základ daně po snížení
Zaokr. základ daně	-	325 000 Kč	Zaokr. základ daně
Daň 19%	3 136 Kč (116,13 EUR)	48 750 Kč	Daň 15%
Sleva na poplatníka	-	24 840 Kč	Sleva na poplatníka
Sleva na manželku	-	24 840 Kč	Sleva na manželku
Daň po slevách	3 136 Kč (116,13 EUR)	0	Daň po slevách
Sleva na dítě	7 101 Kč (236 EUR)	13 404 Kč	Sleva na dítě
Daň snížená o daňový bonus	0	0	Daň snížená o daňový bonus
Daňový bonus	7 101 Kč (263 EUR)	13 404 Kč	Daňový bonus
Doplatek (+)/ Přeplatek (-)	-3 966 Kč (-146,87 EUR)	-13 404 Kč	Doplatek (+)/ Přeplatek (-)

Zdroj: Vlastní

V této variantě jsou uplatněny výdaje ve skutečné výši, které činí 325 000 Kč (12 037 EUR) pro Slovensko a pro Českou republiku činí 325 000 Kč. Na Slovensku jsou uplatněny zaplacené výdaje na povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění, které činí 103 117 Kč (3 819,15 EUR). Na Slovensku se uplatní nezdanitelná část základu daně na poplatníka, činící 102 690 Kč (3 803,33 EUR) a na manželku, která činí 102 690 Kč (3 803,33 EUR). V České republice nezdanitelné části nejsou uplatňovány. Základ daně po snížení na Slovensku činí 16 502 Kč (611,19 EUR). Základ daně v České republice činí 325 000 Kč. Na Slovensku činí sazba daně 19 % a výsledná daň je 3 136 Kč (116,13 EUR). V České republice je sazba daně 15 % a výsledná činí 48 750 Kč, avšak je možné uplatnit slevu na poplatníka a manželku ve výši 24 840 Kč a výsledná daňová povinnost je nulová. Následně se uplatní daňové zvýhodnění na vyživované

dítě ve formě daňového bonusu ve výši 13 404 Kč, který bude na žádost poplatníka vyplacen místně příslušným správcem daně. Na Slovensku také lze uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě, které činí 7 101 Kč (263 EUR) a tím má nárok na daňový bonus a to ve výši - 3 966 Kč (146,87 EUR) – tedy téměř o 10 000 Kč nižší než v ČR.

Varianta č. 2

V této variantě uplatní podnikatelé výdajové paušály – 80 % (ČR), 40% (Slovensko).

Tabulka 26: Srovnání stanovení a konečná výše daňové povinnosti v ČR a na Slovensku při uplatnění paušálních výdajů (období 2016)

	Slovensko	Česká republika	
	Výdaje 40%	Výdaje 80%	
Příjmy	650 000 Kč (24 074 EUR)	650 000 Kč	Příjmy
Výdaje	260 000 Kč (9 629,60 EUR)	520 000 Kč	Výdaje
Zaplacené pojistné	123 745 Kč (4 583,14 EUR)	-	Zaplacené pojistné
Základ daně	236 670 Kč (9 861,26 EUR)	130 000 Kč	Základ daně
Sleva na poplatníka	102 690 Kč (3 803,33 EUR)	-	Sleva na poplatníka
Sleva na manželku	102 690 Kč (3 803,33 EUR)	-	Sleva na manželku
Základ daně po snížení	54 110 Kč (2 254,60 EUR)	130 000 Kč	Základ daně po snížení
Zaokrouhlený základ daně	-	130 000 Kč	Zaokrouhlený základ daně
Daň 19%	10 281 Kč (428,37 EUR)	19 500 Kč	Daň 15%
Sleva na poplatníka	-	24 840 Kč	Sleva na poplatníka
Sleva na manželku	-	nelze	Sleva na manželku
Daň po slevách	10 281 Kč (428,37 EUR)	0	Daň po slevách
Sleva na dítě	7 101 Kč (236 EUR)	nelze	Sleva na dítě
Daň snížená o daňový bonus	5 194 Kč (192,37 EUR)	-	Daň snížená o daňový bonus
Doplatek (+)/ Přeplatek (-)	5 194 Kč (192,37 EUR)	0	Doplatek (+)/ Přeplatek (-)

Zdroj: Vlastní

Ve variantě č. 2 jsou uplatněny výdajové paušály, 80 % v České republice a 40 % na Slovensku. V České republice není možné uplatnit navíc zaplacené odvody na sociální a zdravotní pojištění, zatímco na Slovensku ano. Přestože má poplatník manželku a dítě, nemůže v České republice uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na vyživované dítě. U výdajových paušálů ve

výši 80 % je daň po slevách nulová. Oproti tomu je možné na Slovensku využít zvýhodnění pro rodiny, resp. odečtení nezdanitelné části základu daně na poplatníka a také nezdanitelnou část základu daně na manželku, a tím snížit základ daně na 54 110 Kč (2 254,60 EUR). Daň ve výši 19 % poté činí 10 281 Kč (428,37 EUR) a po uplatnění daňového zvýhodnění na dítě, činí výsledná daň 5 194 Kč (192,37 EUR).

Porovnání výše pojistného

V následující tabulce je provedeno srovnání výše pojistného při uplatnění skutečných výdajů:

Tabulka 27: Srovnání výše pojistného při uplatnění skutečných výdajů

Slovensko	Česká republika
103 883 Kč (3 847 EUR)	73 125 Kč

Zdroj: Vlastní

Po přepočtu na Kč je vidět, že výše pojistného na Slovensku je skoro o 30 000 Kč vyšší než v České republice. Ovšem základ daně na Slovensku je před zdaněním snížen o nezdanitelné části základu daně, resp. sleva na poplatníka a na manželku. V České republice nelze snížit základ daně nezdanitelnými částmi základu daně, tyto části se v České republice odečítají až po vypočtení daně z příjmů jako slevy na dani.

Následující tabulka znázorňuje porovnání výše pojistného při uplatnění výdajových paušálů:

Tabulka 28: Porovnání výše pojistného v ČR a na Slovensku při uplatnění výdajových paušálů

Slovensko	Česká republika
Výdaje 40 %	Výdaje 80 %
123 745 Kč (4 583,14 EUR)	-

Zdroj: Vlastní

Při uplatnění výdajových paušálů je na Slovensku výše pojistného 123 745 Kč (4 583,14 EUR), kdežto v České republice nelze uplatnit výdaje na povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění při uplatnění výdajových paušálů.

Porovnání nezdanitelných částí základu daně a slev na dani

V následující tabulce je provedeno srovnání výše slev na dani (ČR) a nezdanitelných částí základu daně (Slovensko):

Tabulka 29: Výše slev na dani v ČR a nezdanielných částí základu daně na Slovensku

	Slovensko	Čeká republika
Na poplatníka	102 690 Kč (3 803,33 EUR)	24 840 Kč
Na manželku	102 690 Kč (3 803,33 EUR)	24 840 Kč
Na dítě	7 101 Kč (236 EUR)	13 404 Kč

Zdroj: Vlastní

Výše nezdanielných částí základu daně, resp. na poplatníka a na manželku, činí 102 690 Kč (3 803,33 EUR) na Slovensku. V České republice jsou tyto části nazývány jako slevy na dani a odečítají se od vypočtené daně z příjmů, kdežto na Slovensku jsou tyto části odečteny od základu daně. Sleva na dítě je v obou zemích odečítána po vypočtení daně z příjmů a její výše činí 7 101 Kč (263 EUR) na Slovensku a 13 404 Kč v České republice.

V případě uplatnění skutečných výdajů by byla výsledná daňová povinnost v České republice nižší, resp. by vznikl nárok na vyšší daňový bonus. V případě uplatnění výdajových paušálů by byla výsledná daňová povinnost v České republice nulová. S více než jedním dítětem by na Slovensku byla výsledná daňová povinnost nižší, resp. by zde vznikl nárok na výplatu daňového bonusu, o který je taktéž třeba zažádat místně příslušného správce daně.

4.2 Diskuze výsledků

Jsou na Slovensku stejné podmínky při podnikání fyzických osob jako v České republice?

Vzhledem ke společné historii, tím pádem i společným základům podmínek podnikání, které vycházely ze společných právních základů tehdejšího Československa, lze i nyní nalézt několik společných znaků a dá se konstatovat, že jsou v obou zemích podmínky podnikání velmi podobné. Některé předpisy byly po rozdělení upraveny nebo změněny, ale i některé současné předpisy dosud vychází ze společných zákonů vydaných tehdeším Federativním shromážděním Československa. Proto lze v nich nalézt řadu stejných či podobných formulací, konkrétně v živnostenském zákoně.

Definice podnikatele a podnikání je prakticky totožná v České republice i na Slovensku. Ovšem tato definice není v České republice zakotvena v obchodním zákoníku, ale v občanském zákoníku.

Živnostenské podnikání upravuje v obou zemích zákon z roku 1991, který byl kdysi společný pro obě země. Proto v něm lze nalézt obdobnou strukturu i definici živnostenského podnikání. Zásadní rozdíl je však v rozdělení živností, resp. v podmínkách získání živnostenského oprávnění. Zatímco na Slovensku fungují všechny živnosti na ohlašovacím principu. V České republice je třeba k provozování některých živností získat koncesi – povolení od státu.

Zásadní rozdíl je u všeobecných podmínek provozování živnosti – v České republice je možné v určitých případech získat živnostenské oprávnění i před dosažením věkové hranice 18 let za podmínky nabytí svéprávnosti rozhodnutím soudu.

Další rozdíl byl shledán v institutu odpovědného zástupce, který může tuto funkci vykonávat na Slovensku pouze u jednoho podnikatele, pokud nezíská svolení od živnostenského úřadu, zatímco v České republice bez jakéhokoliv omezení až u čtyř podnikatelů.

V obou zemích je možné podnikat i na základě jiného než živnostenského oprávnění. Například v oblasti zemědělství, kde v České republice je takový podnikatel označován jako zemědělský podnikatel a na Slovensku jako samostatně hospodařící rolník. Podmínkou je zápis do speciální evidence těchto podnikatelů a získání osvědčení o tomto zápisu.

Zásadní rozdíl zde existuje v obou zemích, co se týče informování o zahájení podnikání na základě živnostenského oprávnění. V případě živnostenského podnikání se využívá institut tzv. Jednotné registrační místo, kdy živnostenský úřad sám informuje další dotčené instituce, resp. zdravotní pojišťovnu, správu sociálního zabezpečení a finanční úřad.

Je daňové zatížení pro fyzické osoby podnikající v České republice nižší než pro osoby podnikající na Slovensku?

V daňové oblasti a v povinných odvodech byly shledány velké rozdíly mezi oběma zeměmi. Předměty daně z příjmů jsou prakticky shodné, je pouze odlišné uspořádání. V České republice existuje zvláštní předmět příjem z pronájmu, ale na Slovensku je tento předmět součástí paragrafu zahrnujícího též podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti též příjmy z použití díla a uměleckého výkonu.

V obou zemích je možné pro účely stanovení základu daně jakožto rozdílu mezi příjmy a výdaji kromě skutečně vynaložených výdajů též výdaje stanovené jako procento z příjmu. Česká republika je v tomto ohledu velkorysejší, co se týče výše procent, které je závislé na druhu příjmů a dosahuje až 80 %, zatímco na Slovensku je stanovena jednotná výše 40 %, i co se týče maximální možné výše výdajů při tomto způsobu jejich uplatňování. Na Slovensku existuje možnost uplatnění výdajů ve formě zaplacených povinných odvodů a neexistuje omezení možnosti zvýhodnění pro rodiny, resp. uplatnění nezdanitelné části základu daně – sleva na manželku/manžela či daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti. V České republice není možné tyto slevy uplatnit při výdajových paušálech.

Sazba daně z příjmů je v České republice nižší než na Slovensku. Česká republika má rovnou daň 15 %, zatímco Slovensko má daň progresivní, která se liší dle výše příjmů – sazby této progresivní daně činí 19 % a 25 %.

Mohou živnostníci na Slovensku uplatňovat stejné slevy na dani jako živnostníci v České republice?

V České republice jsou jasně stanoveny různé slevy na dani, kterých je široká škála. Na Slovensku jsou tyto slevy nazývány jako nezdanitelné části základu daně. V České republice jsou tyto slevy odečítány od vypočtené daně, zatímco na Slovensku jsou tyto slevy, resp. nezdanitelné části základu daně, odečítány od základu daně. Tyto slevy jsou v České republice například sleva na poplatníka, na manželku/manžela, na dítě a na studenta. Na

Slovensku jsou to slevy na poplatníka, na manželku/manžela a příspěvky na starobní důchodové spoření. Sleva na dítě se v obou zemích odečítá až po vypočtení daně z příjmu.

Výše nezdanitelných částí základu daně na Slovensku jsou poměrně vyšší než výše slev na dani v České republice.

4.3 Návrhy opatření

Na základě analýzy a komparace podmínek podnikání fyzických osob v České republice a v sousedním Slovensku lze konstatovat, že jsou tyto podmínky dosti podobné. Pro podnikatele je spíše výhodnější v České republice, například nižší zdanění i povinné odvody či nízké stanovení daně z příjmů. Přesto jsou oblasti, které by bylo vhodné zlepšit.

V oblasti živnostenského podnikání je vhodné ponechání koncesovaných živností, jelikož se jedná o specifické činnosti, často nebezpečné, týkající se problematických oblastí a nevyužití modelu Slovenska, kde byla zrušena podmínka získání koncese k jejich provozování.

Pro podnikání v zemědělství by bylo vhodné zjednodušit zahájení podnikání tím, že po vzoru Jednotného registračního místa jako u podnikání živnostenského nebude třeba kontaktovat všechny dotčené instituce, ale budou kontaktovány přímo orgánem, který registraci zemědělských podnikatelů provádí.

V oblasti daně z příjmů existuje několik výjimek a možností snížení základu daně, resp. odčitatelných položek i slev na dani. Vhodnější by bylo snížit jejich počet výměnou za snížení daňové sazby.

Výdaje uplatňované jako procento příjmů jsou docela velkorysé, resp. ta nejvyšší skupina 80 %. Zde není možné uplatnit slevy na dani ani daňového zvýhodnění na dítě a dochází tím k diskriminaci rodin. Přitom tato ustanovení se týkají rodin obvykle po omezenou dobu, kdy dochází ke znatelnému snížení příjmů rodin v období těhotenství a péče o malé děti, kdy jeden z rodičů zůstává na rodičovské dovolené. Ze sociálního hlediska by bylo vhodné toto omezení pro OSVČ s výdajovými paušály zrušit nebo jej snížit například na 40 % jako na Slovensku a umožnit uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění na dítě.

5 Závěr

Tato práce se zabývala podmínkami podnikání fyzických osob v České republice ve srovnání se zahraničím, konkrétně se Slovenskou republikou.

V teoreticko-metodologické části byla věnována pozornost podmínkám podnikání fyzických osob v České republice. V této části je krátce popsána historie podnikání a byly definovány základní pojmy z této oblasti, poté bylo popsáno podnikatelské prostředí. Také byly rozebrány podmínky podnikání na základě živnostenského oprávnění. Dále byla věnována pozornost sociálnímu a zdravotnímu systému České republiky, finančnímu úřadu a daňové oblasti.

V metodice práce byly definovány tyto výzkumné problémy:

- Jsou na Slovensku stejné podmínky při podnikání fyzických osob jako v České republice?
- Je daňové zatížení pro fyzické osoby podnikající v České republice nižší než pro osoby podnikající na Slovensku?
- Mohou živnostníci na Slovensku uplatňovat stejné slevy na dani jako živnostníci v České republice?

Za účelem vyřešení těchto výzkumných problémů byla provedena analýza podnikatelského prostředí na Slovensku a porovnány se stavem v České republice, a to ve členění jako v části teoretické. Na závěr aplikační části byl uveden praktický příklad výpočtu daňové povinnosti fiktivního poplatníka v České republice a na Slovensku, porovnání těchto výpočtů a výsledné daňové povinnosti mezi českým a slovenským poplatníkem.

V další části byly diskutovány získané poznatky, tj. odpovědi na výzkumné problémy a následně byla navržena doporučení na zlepšení stávajícího stavu podmínek podnikání fyzických osob v České republice.

Na základě analýzy a komparace bylo konstatováno, že podmínky podnikání jsou v České republice a na Slovensku velmi podobné, avšak méně podobná je konstrukce stanovení daňové povinnosti v České republice a na Slovensku. Daňové zatížení je na Slovensku vyšší než v České republice, ovšem v některých případech může být výsledná daňová povinnost vyšší v České republice než na Slovensku z důvodu, že v České republice není možnost uplatnění slev na

manželku a daňové zvýhodnění na dítě u podnikatelů uplatňujících výdajové paušály. Tímto byly zodpovězeny výzkumné otázky.

Byl též dosažen cíl této práce na základě analýzy podmínek podnikání fyzických osob v České republice v porovnání se zahraničím, konkrétně se Slovenskou republikou, dále bylo navrženo opatření na optimalizaci současného stavu této problematiky v České republice.

Cíl bakalářské práce byl splněn.

Seznam zdrojů

- GALBAVÁ, Katarína. *Zákony I. sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1. 1. 2015*. Český Těšín: Poradce, 1998. ISBN 1802-8322. ISSN 1802 - 8268.
- HLEDÍKOVÁ, Z., J. JANÁK a J. DOBEŠ, 2007. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 978-80-7106-906-5.
- KAMENÍK, Petr, Milada HRABÁNKOVÁ a Marie ORLOVÁ. *Živnostenský zákon: Zákon o živnostenských úřadech: komentář*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, xxvii, 376 s. ISBN 978-80-7478-471-2.
- MACHÁČEK, Ivan, 2010. *Daň z příjmů fyzických osob 2010: praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. Vyd. 1. V Praze: C. H. Beck. 273 s. ISBN 978-80-7400-188-8.
- MULAČOVÁ, Věra a Petr MULAČ. *Obchodní podnikání ve 21. století*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 520 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4780-4.
- ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 3. vyd. Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-746-1.
- SRPOVÁ, Jitka a kol, 2010. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada. 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.
- VEBER, Jaromír a kol, 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. 332 s. ISBN 978-80-247-4520-6.
- ZÁKONY I, 2015. *Sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1. 1. 2015*. Český Těšín: Poradce. ISBN 1802-8322.
- ZICHOVÁ, Jaroslava, 2008. *Živnostenské podnikání*. KEY Publishing. ISBN 978-80-7418-001-9.

Internetové zdroje

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 2015. *Zálohy na pojistné a důchodové pojištění*, [online]. Dostupné z: <http://www.soc-poj.cz/cz/pojisteni-osvc/platba-pojistneho/zalohy-na-pojistne-na-duchodovepojisteni.html>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 2015. *Profil organizace*, [online]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 2015. *Dávky nemocenského pojištění*, [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/davky/davky-nemocenskeho-pojisteni.htm>

ČSÚ, 2014a. *Strukturální šetření v zemědělství 2013 – Souhrnné informace o zemědělských subjektech v roce 2013* [online]. 2014-08-29 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/340034F58D/\\$File/27015114k.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/340034F58D/$File/27015114k.pdf)

ČSÚ, 2014b. *Strukturální šetření v zemědělství 2013 - Úvod* [online]. 2014-08-29 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/340034F48E/\\$File/27015114u.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/340034F48E/$File/27015114u.pdf)

ČSÚ, 2014c. *Strukturální šetření v zemědělství 2013 – Zemědělské subjekty podle právních forem* [online]. 2014-08-29 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: [Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/340034F51E/\\$File/27015114001.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/340034F51E/$File/27015114001.pdf)

FINANČNÍ SPRÁVA, 2013 – 2016, *Finanční úřady*, [online]. 2013 - 2016. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/organy-financni-spravy/financni-urady>

FINANČNÍ SPRÁVA, 2013 – 2016, *Daň z příjmů*, [online]. 2013 - 2016. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu>

IPODNIKATEL, 2011. *Centrální registrační místa*, [online]. 2011. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zahajeni-podnikani/zahajeni-a-registrace-podnikani-centralni-registracni-mista-crm-a-jednotny-registracni-formular-jrf.html?highlight=WyJjcm0iXQ==>

IPODNIKATEL, 2011. *Daň z příjmů fyzických osob*, [online]. 2011. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Dane-v-podnikani/dan-z-prijmu-fyzicky-ch-osob.html?highlight=WyJkYVx1MDE0OCIsInoiLCJwXHUwMTU5XHUwMGVkam1cdTAxNmYiLCJkYVx1MDE0OCB6IiwZGFcdTAxNDggeiBwXHUwMTU5XHUwMGVkam1cdTAxNmYiLCJ6IHBCdTAxNTlcdTAwZWRqbVx1MDE2ZiJd>

MFČR, 2014. *Změny v daňových zákonech v roce 2015* [online]. 2014-12-16 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/dane/danovalegislativa/2014/zmeny-v-danovych-zakonech-v-roce-2015-19976#1>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, 2014. *Jednotné kontaktní místo*, [online]. 2014. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/ministerstvo/aplikace-zakona-c-106-1999-sb/jednotna-kontaktni-mista--152323/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2014a. Evidence zemědělského podnikatele – vyhledávání. *eAGRI* [online]. c2009-2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/app/SZR/EZP>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2014b. Statistické údaje k evidenci zemědělských podnikatelů. *eAGRI* [online]. c2009-2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/farmer/EZP/statistiky/>

NÁRODNÁ AGENTÚRA PRE SIEŤOVÉ A ELEKTRONICKÉ SLUŽBY, 2014. Ľivnostenské podnikanie. *Slovensko.sk – Ústredný portál verejných služieb ľudom* [online]. 2014-06-02 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_zivnostenskepodnikanie

SOCIÁLNA POISŤOVŇA, 2015. *Kalkulačka na informatívny výpočet poistného pre povinne nemocensky poistenú a povinne dôchodkovo poistenú SZČO za obdobie od 1. januára 2015* [online]. 2015 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.socpoist.sk/kalkulacky-na-vypocetpoistneho-pre-szco/55442s>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÁ POISŤOVŇA, 2015. *Samostatne zárobkovo činná osoba* [online]. c2015 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <https://www.vszp.sk/platitelia/plateniepoistneho/samostatne-zarobkovo-cinna-osoba/>

VZP ČR, 2011. Zahájení nebo ukončení samostatné výdělečné činnosti. *VZP ČR* [online]. 2011-10-18 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.vzp.cz/platci/informace/strukturovanepostupy/zahajeni-nebo-ukonceni-samostatne-vydelecne-cinnosti>

OECD TAX DATABASE, 2016. *Central government personal income tax rates and thresholds*, [online]. 2016. Dostupné z: http://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I1

ŽIERIKOVÁ, Ivana, 2013. Samostatne hospodáriaci roľník – ako začať podnikat' v poľnohospodárstve? *Podnikajte.sk* [online]. 2013-04-15 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.podnikajte.sk/start-podnikania/c/908/category/pravne-formy/article/samostatnehospodariaci-rolnik.xhtml>

Právní předpisy

ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 107. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 109. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 117. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 118. ISSN 1211-1244
56

ČESKO. Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na zdravotní pojištění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 119. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, částka 41. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 85. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 16. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 78. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 64. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních

korporacích). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 34. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákonné opatření senátu č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s rekonstrukcí soukromého práva a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2013, částka 244. ISSN 1211-1244

SLOVENSKO. Zákon č. 105/1990 Zb., o súkromnom podnikaní občanov

SLOVENSKO. Zákon č. 455/1991 Zb., o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).

SLOVENSKO. Zákon č. 513/1991 Zb., obchodný zákoník 57

SLOVENSKO. Zákon č. 461/2003 Zb., o sociálnom poistení

SLOVENSKO. Zákon č. 595/2003 Z. z., o dani z príjmov

SLOVENSKO. Zákon č. 222/2004 Z. z., o dani z pridanej hodnoty

SLOVENSKO. Zákon č. 580/2004 Zb., o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Seznam použitých zkratek

CRM	Centrální registrační místo
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
EUR	Euro
JRF	Jednotný registrační formulář
Kč	Koruna česká
Např	Například
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
resp	respektive
SVČ	Samostatná výdělečná činnost
tj	To je
tzv	Takzvaný
ŽZ	Živnostenský zákon

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka 1: Přehled živnostenských oprávnění za období 2013-2015	15
Tabulka 2: Vyměřovací základ pro důchodové pojištění	18
Tabulka 3: Maximální vyměřovací základ pro důchodové pojištění	19
Tabulka 4: Minimální vyměřovací základ	20
Tabulka 5: Slevy na dani	22
Tabulka 6: Označení předpisu živnostenského podnikání v ČR a SR	26
Tabulka 7: Struktura živnostenského zákona v SR a ČR	27
Tabulka 8: Příklad vázaných živností na Slovensku	29
Tabulka 9: Příklady řemeslných živností na Slovensku	30
Tabulka 10: Přílohy živnostenského zákona v SR a ČR	30
Tabulka 11: Srovnání všeobecných podmínek v SR a ČR	31
Tabulka 12: Sociální pojištění na Slovensku a v ČR	33
Tabulka 13: Přehled sazeb pojistného na Slovensku	34
Tabulka 14: Sazby sociálního pojištění na Slovensku a v České republice (z vyměřovacího základu)	34
Tabulka 15: Sazby sociálního a zdravotního pojištění na Slovensku a v ČR	35
Tabulka 16: Srovnání předmětů daně z příjmů fyzických osob v ČR a na Slovensku	38
Tabulka 17: Možnosti uplatnění výdajů procentem z příjmů v ČR a na Slovensku	38
Tabulka 18: Srovnání výše slev na dani a nezdanitelných částí základu daně	42
Tabulka 19: Srovnání sazby daně z příjmů na Slovensku a v ČR	43
Tabulka 20: Výpočet pojistného na Slovensku	44
Tabulka 21: Výpočet pojistného v České republice	45
Tabulka 22: Výpočet paušálních výdajů na Slovensku ve výši 40 %	45
Tabulka 23: Výpočet paušálních výdajů v ČR ve výši 80 %	45
Tabulka 24: Výpočet pojistného u výdajových paušálů na Slovensku	46

Tabulka 25: Srovnání stanovení a konečné výše daňové povinnosti v ČR a na Slovensku při uplatnění skutečných výdajů (období 2016).....	47
Tabulka 26: Srovnání stanovení a konečná výše daňové povinnosti v ČR a na Slovensku při uplatnění paušálních výdajů (období 2016).....	48
Tabulka 27: Srovnání výše pojistného při uplatnění skutečných výdajů	49
Tabulka 28: Porovnání výše pojistného v ČR a na Slovensku při uplatnění výdajových paušálů	49
Tabulka 29: Výše slev na dani v ČR a nezdaniitelných částí základu daně na Slovensku	50
Obrázek 1: rozdělení živností	13

Seznam příloh

Příloha 1: Jednotný registrační formulář.....	65
---	----

Příloha 1: Jednotný registrační formulář

**JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ
FORMULÁŘ**
FYZICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾		f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení
h) rodinný stav		i) místo narození	j) okres
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo osoby		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)	

02 Bydliště

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce		f) část obce	
g) okres		h) stát	

03 Sídlo

a) sídlo trvale shodné s bydlištěm³⁾ ANO / NE

b) název ulice	c) č.p. / č.ev.	d) číslo orientační	e) PSČ
f) název obce		g) část obce	
h) okres		i) stát	

04 Pobyt na území ČR (pro zahraniční osoby)⁴⁾

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce		f) část obce	
g) okres		h) povolený pobyt do	

**05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu)
- ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona chlašují živnost resp. žádám o koncesi**

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

06 Provozovna

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce		f) část obce	g) okres
h) název provozovny		i) umístění provozovny	
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně		k) provozovna podléhájí kolaudaci	ANO / NE
l) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru			

07 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství		f) rodné příjmení	g) datum narození
h) rodné číslo		i) místo narození	
j) okres		k) stát	l) pohlaví ⁵⁾ žena / muž ¹⁾

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo
²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu sídla shodnou s adresou bydliště
³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt
⁴⁾ nehodící se škrtněte

MPO FO – vzor č. 10 (012014) 1 nehodící se škrtněte

08 Bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

09 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

10 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

--

**11 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání
(pořadové číslo předmětu podnikání)**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ČÁST B - OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- oznamuji ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., následující skutečnosti SSZ v			
a) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti		b) přihlašuji se k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ od	
c) účast na důchodovém spoření	☐ ANO / ☐ NE	od:	do:

ČÁST C - OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNĚ

- oznamuji ve smyslu zákona o veřejném zdravotním pojištění zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti zdravotní pojišťovně v	
a) název zdravotní pojišťovny	b) druh (kód) ZP
c) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	d) výše zálohy
e) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti	

ČÁST D - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa? ÚP v			
a) místo výkonu práce	b) název profese	c) de KZAM	d) vznik / obsazenost ¹ ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ?	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe	j) zveřejňovat ☐ ANO / ☐ NE		
k) kontaktní osoba na pracovišti	l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.		

ČÁST E - VYBERTE ÚŘADY, VŮČI KTERÝM JE PODÁNÍ ČINĚNO

a) Živnostenský úřad ☐ počet příloh	b) SSZ ☐ počet příloh	c) Zdravotní pojišťovna ☐ počet příloh
d) Finanční úřad ☐ počet příloh	e) Úřad práce ☐ počet příloh	

ČÁST F – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) adresu použít i pro následující řízení	☐ ANO / ☐ NE		

ČÁST G – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
jméno podatele		příjmení podatele
V		dne
vlastnoruční podpis		